

Рекомендовано до друку
Вченою радою ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України» (протокол №9 від 5 грудня 2014 р.)

Науковий редактор:

Садова У. Я.

доктор економічних наук, професор, завідувач
відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону ДУ «Інститут
регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»

Рецензенти:

Грішнова О. А.

доктор економічних наук,
професор кафедри економіки підприємства Київського національного
університету ім. Т.Г.Шевченка

Макарова О. В. доктор економічних наук,

заступник директора з наукової роботи Інституту
демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи
НАН України

Мульська О. П.

Дитяча праця в Україні: стан, тенденції та механізми регулювання : монографія / О. П. Мульська ; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України». – Львів, 2015. – 230 с.

ISBN 978-966-02-4252-4

У монографії висвітлено теоретико-методологічні засади формування та реалізації механізмів регулювання дитячої праці в Україні. Окреслено еволюцію понятійно-термінологічного апарату дослідження явища дитячої праці, поглиблено та розширено його класифікаційні ознаки, розглянуто закономірності та особливості виділення окремих форм і видів зайнятості дітей з урахуванням різних критеріїв детермінації, зокрема часового (постійність чи тимчасовість), галузевого (сектори економічної діяльності), правового (відповідність юридичним і законодавчим нормам), соціального (умови праці). Розроблено методу побудови моделі забезпечення добробуту дітей, задіяних у формуванні ресурсів домогосподарств України (проведено аналіз та оцінку індикаторів рівня життя дітей, а також їх соціально-культурного та духовного розвитку). Визначено поведінкові моделі дітей, задіяних у формуванні ресурсів домогосподарств України, на основі яких обґрунтовано принципово нові підходи до формування моніторингу дитячої праці. Задля забезпечення тісної взаємодії матеріально-речових і аксіологічних факторів середовища формування та соціалізації дітей, необхідних для їхнього компенсаційного і трансформаційного розвитку, обґрунтовано стратегічну роль держави у регулюванні соціальних ініціатив різних інститутів громадянського суспільства.

Книга призначена для науковців, економістів, керівників і державних службовців, викладачів навчальних закладів, аспірантів і магістрів.

Літер. 191.

УДК 331-053*6

ISBN 978-966-02-4252-4

© Мульська О.П., 2015

ISBN 978-966-02-4252-4 (серія) © ДУ «Інститут регіональних досліджень

імені М. І. Долішнього НАН України», 2015

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	7
Передмова	8
Розділ 1. Теоретико-методологічні аспекти дитячої праці та механізми її регулювання	
1.1. Сутність дитячої праці: генезис, причини поширення, класифікація	16
1.2. Організаційно-правове забезпечення механізмів регулювання дитячої праці	33
1.3. Концепція механізмів регулювання дитячої праці	54
Розділ 2. Стан та динаміка поширення дитячої праці в Україні	
2.1. Оцінки та детермінанти дитячої праці в Україні	70
2.2. Фактори поширення дитячої праці	91
2.3. Характер та оцінка використання дитячої праці (на прикладі Львівської області)	114
Розділ 3. Механізм регулювання дитячої праці в Україні	
3.1. Індикатори та критерії ефективності механізмів регулювання дитячої праці	125
3.2. Модель державної політики у сфері регулювання дитячої праці: стратегічні пріоритети	141
3.3. Моніторинг дитячої праці як інструмент державної політики щодо добробуту дітей	158
Післямова	173
Список літератури	177

Мульська Ольга Петрівна

**Кандидат економічних наук,
молодший науковий співробітник
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього Національної
академії наук України»**

**Автор 29 наукових праць, співавтор 2 колек-
тивних монографій, 2 наукових доповідей
та 2 науково-методичних рекомендацій.**

**Лауреат премії Львівської
облдержадміністрації та Львівської обласної
ради для талановитих молодих учених та
спеціалістів за значні досягнення в галузі
гуманітарних і соціально-економічних наук
у 2014 році.**

oli2006_87@mail.ru

Mulska Olga. PhD, Junior researcher

State institution «Institute of regional research named after M.I. Dolishnyi of the National Academy of Sciences of Ukraine»

Laureat of the Lviv Regional State Administration and Lviv Regional Council for talented young scientists and specialists for significant achievements in the field of humanitarian and socio-economic sciences.

The author of 29 scientific papers, co-author of 2 monographs, 2 research reports and 2 scientific guidelines.

oli2006_87@mail.ru